

ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช
เรื่อง ประกาศคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒
ลั่นทม พันธุ์ชมพูปราจีน

ด้วยกรมวิชาการเกษตร ได้รับคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ที่ยื่นโดยเทศบาลตำบลโคกมะกอก ในนามของชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอก ตำบลโนนห้อม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อขอรับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น จำนวน ๑ รายการ คือ ลั่นทม พันธุ์ชมพูปราจีน

กรมวิชาการเกษตร ได้ตรวจสอบคำขอ แล่งกำเนิด และคุณสมบัติของลั่นทมพันธุ์ชมพูปราจีน ที่ขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒ หลักฐาน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๙ คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชจึงให้ประกาศคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น จำนวน ๑ รายการ โดยมีรายละเอียดคำขอตามรายการที่แนบมาท้ายประกาศนี้

หากมีชุมชนใดเห็นว่าชุมชนของตนมีสิทธิในพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นดีกว่าชุมชนที่ขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น หรือเห็นว่าคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๙ สามารถยื่นคำคัดค้านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๐ ๗๒๑๔ ภายในกำหนดเวลา ๙๐ วัน (เก้าสิบวัน) นับแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายประยูร อินสกุล)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช

รายละเอียดคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของลั่นทมพันธุ์ชมพูพราจีน

ลั่นทม (*Plumeria* L.)

1. เลขที่คำขอ : 003/2566 วันที่ยื่นคำขอ : 30 ตุลาคม 2566

2. ชื่อผู้ขอ : นายวีรยุทธ สุกตรดี นายกเทศมนตรีตำบลโคกมะกอก

ในนามชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอก

3. ชื่อพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น : ชมพูพราจีน

4. รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น :

ลั่นทมพันธุ์ชมพูพราจีน มีการปลูกอนุรักษ์อยู่เฉพาะชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอก ตำบลโนนหอม อำเภอเมืองพราจีนบุรี จังหวัดพราจีนบุรี ซึ่งมีประวัติการปรับปรุงพันธุ์ ดังนี้ นายกอบกฤต เกษตรากสิกรรม และกลุ่มผู้อนุรักษ์ลั่นทม รวบรวมพันธุ์ลั่นทมไว้ประมาณ 200 สายพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ต่อมาในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2560 นายกอบกฤต เกษตรากสิกรรม และกลุ่มผู้อนุรักษ์ลั่นทม ได้ร่วมกันเพาะเมล็ดลั่นทมพันธุ์ชาร์ลอตต์แอบเบิร์ด จำนวน 100 เมล็ด ได้ต้นกล้าลั่นทมทั้งหมด จำนวน 30 ต้น และในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2562 ทำการคัดเลือกต้นกล้าลั่นทมจำนวน 30 ต้นที่ปลูกไว้ ได้ต้นที่มีลักษณะดี จำนวน 1 ต้น มีดอกสีชมพูเข้ม แลบลายชมพูอ่อน สีสันสวยงาม มีลักษณะแตกต่างจากต้นแม่เดิม จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า “ชมพูเกาะแร่”

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562-2564 ทำการขยายลั่นทมพันธุ์ชมพูเกาะแร่เพื่อเพิ่มจำนวนโดยวิธีเสียบยอด และติดตา ได้จำนวนทั้งสิ้น 100 ต้น ต่อมาในเดือนมีนาคม ปี พ.ศ. 2564 มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานวิจัยของสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช โดยมีผู้แทนชุมชนเข้าร่วมประชุมและเสนอให้เปลี่ยนชื่อจาก “ชมพูเกาะแร่” เป็น “ชมพูพราจีน” เพื่อให้เป็นพืชอัตลักษณ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพราจีนบุรี และกลุ่มผู้อนุรักษ์ลั่นทมได้แจกกิ่งพันธุ์ลั่นทมพันธุ์ชมพูพราจีนให้กับสมาชิกชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอก จำนวน 20 ครั้วเรือน เพื่อนำไปขยายพันธุ์และปลูกอนุรักษ์ไว้ในชุมชน และในเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2566 กลุ่มผู้อนุรักษ์ลั่นทมแจกกิ่งพันธุ์ลั่นทมพันธุ์ชมพูพราจีน ให้กับสมาชิกในชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอกเพิ่มอีก 23 ครั้วเรือน รวมเป็น 43 ครั้วเรือน เพื่อนำไปปลูกอนุรักษ์ไว้ในพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอก ลั่นทม พันธุ์ชมพูพราจีน มีลักษณะประจำพันธุ์ ดังนี้ สีของลำต้นเขียวออกเทา ลักษณะผิวของลำต้นเรียบ ลักษณะการแสดงออกของใบสลับเวียน ความยาวแผ่นใบเฉลี่ย 31.95 ซม. ความกว้างแผ่นใบเฉลี่ย 12.05 ซม. รูปทรงใบเป็นรูปหอกกลับ รูปร่างปลายใบแหลม รูปร่างใบตัดตามขวางเว้าเข้าข้างใน ใบสีเขียว ลักษณะของแผ่นใบแผ่นแบน ลักษณะของขอบใบเรียบ การเป็นคลื่นที่ขอบใบน้อย ความมันวาวของแผ่นใบด้านบนไม่มัน ความนูนของเส้นใบชัดเจน ดอกมีเส้นผ่าศูนย์กลางเฉลี่ย 7.74 ซม. การเปลี่ยนแปลงของสีดอกสีจางลง จำนวนดอกต่อช่อเฉลี่ย จำนวน 17 ดอก ความยาวกรวยดอกเฉลี่ย 2.11 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลางกรวยดอกเฉลี่ย 3.08 ซม. สีของกรวยดอกด้านนอกสีแดง ก้านดอกสีแดง การเรียงตัวของกลีบดอกกลีบเกยกันปานกลาง รูปร่างกลีบดอกเป็นรูปไข่กลับ ลักษณะลายบนกลีบดอกเป็นเส้นแตกออกเป็นริ้วมี จำนวนสีหลักบนกลีบดอกมี 3 สี สีพื้นของกลีบดอกเป็นสีชมพู (RP 65B)

สีปลายกลีบดอกเป็นสีชมพูเข้ม (RP N57A) สีบริเวณกลางกลีบดอกเป็นสีชมพู (RP 65B) สีโคนกลีบดอกเป็นสีเหลืองทอง รูปร่างของฝักเป็นแนวตรง และสีของฝักเป็นสีดำ โดยชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอกได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นชุมชนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ 1 เทศบาล คือ เทศบาลตำบลโคกมะกอก อำเภอปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยชุมชนได้ร่วมกันอนุรักษ์และปลูกขยายพันธุ์ “ลั่นทมพันธุ์ชมพูปราจีน”

5. ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

5.1 ลักษณะลำต้น : ลำต้นสีเขียวออกเทา ผิวเรียบ

5.2 ลักษณะใบ : ใบรูปหอกกลับ ปลายใบแหลม ใบแก่สีเขียว

5.3 ลักษณะดอก : ดอกออกเป็นช่อ กลีบดอกเกยกันปานกลาง ดอกสีชมพู กลีบดอกรูปไข่กลับ
ลักษณะลายบนกลีบดอกมีเส้นแตกออกเป็นรัศมี

ภาพประกอบลั่นทมพันธุ์ชมพูปราจีน

